

UW REF.

ONZE REF.

DATUM 17/01/20198

BULAGE(N)

CONTACT PHILIPPE HOCEPIED

E-MAIL philippe.hocepied@health.belgium.be

Aan de werkende en plaatsvervangende leden van
de Adviesraad inzake voedingsbeleid en gebruik
van andere consumptieproducten

Notulen van de vergadering van de Adviesraad inzake voedingsbeleid en gebruik van andere consumptieproducten – 23 oktober 2018

Agenda

1. Goedkeuring van de agenda
2. Nutri-Score: stand van zaken (L. Doughan)
3. Herinnering voorwaarden claim “zonder toegevoegde suikers” (J. Pottier -I. Laquière)
4. Additieven in maaltijdvervangers, glutenvrije voeding en peutermelk (C. Vinkx)
5. Wijziging van Verordening 178/2002 - General Food Law (ontwerp transparantie en duurzaamheid van het Europese systeem van de risico-evaluatie) (B. Horion)
6. Omkadering verkoop voeding voor medisch gebruik FSMP's (Isabelle Laquiere/Els Heyvaert/Amandine Darimont)
7. In het kort :
 - Herbeoordeling van additieven en opvolging hiervan (C. Vinkx)
 - Drinkbaar water, herziening van richtlijn 98/83/EG (B. Horion)
 - Vragen en antwoorden (FAVV- FOD) over het gebruik van cannabis sativa L. en cannabinoïden (zoals cannabidiol) als of in voedingsmiddelen (I. Laquière – J. Pottier)
 - Evolutie Novel food toelatingsaanvragen en notificaties traditionele producten van derde landen / aanvragen artikel 4 (J. Pottier -I. Laquière)
 - Procescontaminanten en milieucontaminanten: feedback van de EC working group (S.Korati)
8. Komende evenementen, conferenties en workshops
9. Varia

NOTULEN VAN DE VERGADERING

1. Goedkeuring van de agenda

In afwezigheid van de heer Ph. Mortier, wordt de vergadering voorgezeten door C. Berthot.

Bijkomende agendapunt:

De volgende punten worden toegevoegd:

- 2.2. Ontwerp KB betreffende de room, in het kader van de modernisering van de Belgische wetgeving (FOD Economie)
- 7.6. Feedback van de Europese vergadering "Joint meeting of stakeholders and Member States competent authority experts on front-of-pack nutrition labelling" (J. Pottier)
- 7.7. Herziening van de Belgische wetgeving: stand van zaken (KB 08/01/1992 voedingswaarde-etikettering en KB 13/09/1999 etikettering) (J. Pottier)
- 9.1. Delen documenten via SharePoint (Ph. Hocepied)
- 9.2. Data vergaderingen adviesraad 2019

Goedkeuring en opvolging vorige vergadering:

Het verslag van de vorige vergadering werd reeds eerder per e-mail goedgekeurd. De ontvangen opmerkingen werden opgenomen [in het verslag dat werd verspreid](#).

2. 2.1. Nutri-Score: stand van zaken (L. Doughan)

De minister heeft beslist om de vrijwillige Nutri-Score-etikettering die al bestaat in Frankrijk ook aan te nemen in België. Die wordt nu op verschillende niveaus geïmplementeerd. Dit moet via een KB gebeuren (dat genotificeerd is aan de Europese Commissie - procedure TRIS). Dit neemt dus wat tijd in beslag, het kb zou gepubliceerd worden tussen januari en maart 2019.

Aan administratieve kant zal ook een online platform worden gecreëerd voor de registratie van de producenten die het logo willen gebruiken en een databank van de producten. Er zal ook een berekeningsmodule ter beschikking worden gesteld (Excel-file ontwikkeld door Volksgezondheid Frankrijk en reeds beschikbaar via FEVIA) om op een snelle en gemakkelijke manier de score te berekenen.

De lancering ervan zal gepaard gaan met een communicatiecampagne gericht naar de consumenten. De FOD heeft ook plannen voor het maken van een TV-spot. Ook de operatoren worden gesensibiliseerd. Het gebruik van het logo kan hun competitiviteit en hun imago verbeteren en het vertrouwen van de consumenten verhogen. De Nutri-Score-benadering krijgt ook de steun van Test-Aankoop.

Op 20 november (voormiddag) vindt er ook een evenement plaats op het niveau van het Europees Parlement (Comité ENVI) tussen Frankrijk en België met de industrie en andere betrokken economische operatoren, in het kader van de implementatie van Nutri-Score. De implementatie van het systeem in België wordt dus ook op Europees niveau van nabij gevolgd. Ook in andere lidstaten is er interesse voor het systeem, waaronder Luxemburg, Nederland, Duitsland, Portugal, Spanje, ...

Vragen

Fevia vraagt waar we ons nu precies op wettelijk vlak situeren met het gebruik van de logo. In juni werd door de FOD gecommuniceerd dat het Nutri-Score-label enkel kon worden gebruikt door de Belgisch operatoren na de officiële aanneming door de Minister.

L. Doughan: er is geen juridisch bezwaar om het logo te gebruiken. Het gaat om een gedeponneerd merk. We willen wel een legale basis in België voor de registratie in België. De Minister van Volksgezondheid heeft intussen officieel verklaard het systeem goed te keuren (cf. persbericht van 22.08.2018).

G. Bresseleers: als we nu de Nutri-Score vermelden, kan er dan een probleem zijn als we de producten in Duitsland op de markt brengen? L. Doughan: in principe zou dat geen probleem mogen opleveren. C. Berthot: we kunnen ons moeilijk uitspreken over het standpunt van een andere lidstaat maar het uit de handel

nemen zou niet kunnen, er is immers geen enkel gevaar voor de volksgezondheid. In Duitsland zijn verschillende 'deelstaten' in elk geval voorstander van het systeem.

S. Hemdane: wie doet de controle op de toegepaste berekeningswijze? Vb. wat betreft de interpretatie van het percentage fruit/groenten in een product? C. Berthot: in BE zal dezelfde berekeningsmethode worden toegepast, de Excel-file werd ontwikkeld in FR, dus we moeten dezelfde berekening gebruiken voor hetzelfde label. We kunnen die dus niet wijzigen! In FR wordt ook de wetgeving (règlement d'usage) aangepast om de bevoegde autoriteiten de mogelijkheid te geven de controle uit te oefenen.

E. Moons: moet de berekening van de verhoudingen tussen ingrediënten altijd gebeuren via het algoritme (of mag hij de score toekennen op basis van de percentage van bv gehalten fruit en groenten vermelden)? En kan een bedrijf verifiëren of een producent de juiste berekening heeft toegepast? L. Doughan/C. Berhot: men moet de berekening steeds maken via de applicatie (het algoritme). De concurrenten kunnen perfect nagaan op basis van het etiket of de Nutri-Score juist werd berekend. Er vindt een soort autoregulering plaats op die manier. In FR is er effectief een controle tussen de verschillende merken. Als een klacht wordt gemeld bij de Franse overheid zal die optreden.

S. Lauryssen stelt dat de bedrijven niet altijd de correctheid van een concurrent zijn score kunnen nagaan omdat het niet altijd duidelijk is welke voedingsmiddelen er precies inzitten. We zijn voorstander van de Nutri-Score, het is een handig hulpmiddel voor de consument om een gezonde keuze te maken. Er moet dan wel gecontroleerd worden of iedereen op dezelfde manier berekent. De calculator zelf is daarvoor niet voldoende. Het hangt er ook van af in hoeverre de FIC-etikettering correct is t.o.v. de receptuur. Er zijn geruchten over verschillende benadering door verschillende supermarkten. Voor ons is de controle heel belangrijk!

L. Doughan: we zijn ook in partnerschap met Sciensano en in samenwerking met COMEOS de etikettering aan het bekijken voor alle producten op de markt (de conformiteit van de vermeldingen op het etiket). In FR zijn er intussen ongeveer 70 gebruikers van het Nutri-Score-label. Ze hebben belang bij een correcte toepassing ervan om geen imago-verlies te lijden.

[Ze vraag om de FOD zo snel mogelijk te informeren over concrete problemen die kunnen ontstaan, voornamelijk m.b.t. de interpretaties voor de berekening van de score.](#)

G. Bresseleers is het eens met de opmerking van S. Lauryssen, bijvoorbeeld in het geval van groenten- en fruitconcentraten stelt zich een probleem wanneer die gereconstrueerd worden tot het vers product. De FIC-wetgeving zelf laat dit toe (kan dus bijvoorbeeld een factor x5 zijn voor het vers product). De producent die deze reconstructie toepast en dan pas de Nutri-Score berekent zal een ander resultaat krijgen dan een producent die het concentraat niet eerst herleid tot vers product. In de Nutri-score applicatie zal het concentraat slechts een factor x2 krijgen. Dus krijgt men een verschillend score, hoewel het identieke producten zijn. Het zorg voor oneerlijke concurrentie. Dit is een probleem dat wordt gecreëerd door Nutri-Score, niet door de FIC-wetgeving.

L. Doughan: al dit soort problemen kunnen we best bespreken in een beperkte werkgroep en nagaan in hoeverre we dat kunnen opnemen in een handleiding, eventueel via een lijst van veel gestelde vragen.

C. Berthot: we zullen ook zo spoedig mogelijk de juridische aspecten verduidelijken (overgangsfase in afwachting van het kb) en de sector informeren over de officiële controles om zodoende de uniforme en correcte toepassing ervan te bevorderen.

Vraag S. Hemdane: in welke mate kan de productinformatie gebruikt worden die de operatoren via de databank van GS1 aanleveren? L. Doughan: de aangeleverde gegevens zijn dikwijls onvoldoend en de gegevens zijn dikwijls niet up-to-date.

Ann De Craene: voor de sector verse groenten/fruit is het belangrijk dat deze producten hun gezondheidsimago blijven behouden. De producten zijn in sé gezond, onafhankelijk van hun Nutri-Score, waarbij er zelfs een bijkomende 'donker groene code' zou kunnen overwogen worden. Het VBT heeft haar bemerkingen hierbij reeds overgemaakt in een schrijven aan de Minister.

Fevia: mag de Nutri-Score ook worden vermeldt in publiciteit, website, folders, ... Antwoord is JA, is van toepassing op alles wat de verkoop ondersteunt.

S. Hemdane: wat als een verdeler een score vermeld voor alle producten in zijn gamma? Hij zal die niet notificeren. De producent ook niet. Wie moet dat dan doen? C. Berthot: inderdaad, het is de fabrikant die ze moet notificeren indien hij dat wil. De fabrikant kan zich er tegen verzetten als hij niet wil dat een verdeler

een score vermeld maar zal hier dan mogelijks zelf commercieel nadeel van ondervinden (vb verdeeler kan weigeren op te nemen in zijn gamma). Een grote verdeler van producten heeft gevraagd aan al zijn fabrikanten of hij Nutri-Score mag vermelden.

C. Berthot: de FOD zal zo spoedig mogelijk de juridische situatie verduidelijken (tijdens de overgangsfase in afwachting van het kb) en de sector informeren over de officiële controles m.b.t. de uniforme en correcte toepassing ervan.

2.2. Ontwerp KB betreffende room, in het kader van de modernisering van de Belgische wetgeving (zie bijlagen) (V. Bastin)

Het advies van de Raad wordt gevraagd over een nieuw ontwerp van koninklijk besluit dat tot doel heeft om het huidige koninklijk besluit van 23 mei 1934 - Reglement op den handel in room, op te heffen en te vervangen door een nieuw besluit, aangepast aan de huidige situatie.

notification_draft_2 2018-09-18
018_504_B_NL.DOC>werkdokument KB R

Het ontwerpbesluit werd genotificeerd aan de Europese Commissie in oktober (TRIS-procedure tot 4 januari 2019). Het wordt simultaan ook voorgelegd aan de Adviesraad, aan de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en aan de bijzondere raadgevende commissie Verbruik.

De aanpassing van de definities heeft voornamelijk als doel het verlagen van het minimum vetgehalte. Vb. herziening definitie 'room' naar 'ten minste 10 % vetten' (vroeger 20 %), licht room wordt 4 à 10 % vetten (vroeger 20 %).

Er wordt een nieuwe (alternatieve) benaming toegevoegd 'volle room' (zelfde definitie als 'slagroom' met min. 30 % vetten). Herziening definitie 'slagroom' naar 'room die ten minste 30% vetten bevat' (vroeger 40 %).

Expliciet toelaten van de techniek van recombinatie (waarbij vertrekkende van het melkvet en (magere) melk, via een hoge intensiteitsmenger een melkvet in water emulsie wordt bekomen): de techniek wordt hier nu dus gedefinieerd wat niet het geval was in het kb m.b.t. boter.

Vrijwillige aanduiding van het % vetten wordt mogelijk voor alle roomproducten bij de benaming van het product.

De expliciete vermelden dat *'Het is verboden te verkopen, te koop te stellen, voor de verkoop of de levering in voorraad te houden of te vervoeren, de bij dit besluit bedoelde producten, welke bederfverende stoffen bevatten'* (art. 4) werd behouden op vraag van de FOD Volksgezondheid.

De overgangstermijn zal 6 maanden bedragen.

Fevia zegt dat de federatie van de melkproducten werd gecontacteerd en dat die het ontwerp van KB steunt zoals het nu voorligt.

S. Lauryssen stelt dat het niet altijd duidelijk is waarom bepaalde zaken zijn veranderd zoals de benamingen. Het zou nuttig zijn welke veranderingen er nu gebeurd zijn en wie ze heeft gevraagd. We hebben te weinig achtergrondinformatie om hierover een advies te geven.

V. Bastin: we hebben gekeken welke producten nu op de markt zijn en het KB in grote lijnen aan die realiteit aangepast. Er werd niet gewerkt op basis van cijfers maar op basis van de etikettering van de producten in de handel. Het ontwerp wordt ook nog voorgelegd aan de Consumentenraad.

To do: eventuele vragen en opmerkingen worden verwacht binnen de twee weken. FOD Economie zal binnen de week antwoorden en dan het akkoord vragen over het ontwerp.

3. Herinnering voorwaarden claim "zonder toegevoegde suikers" (J. Pottier -I. Laquière)

DG4 krijgt regelmatig vragen/klachten over het misbruik van de claim "zonder toegevoegde suiker". We hebben in het verleden de voorwaarden voor het gebruik van de bewering "zonder toegevoegde suikers" afgetoetst met de Commissie. Op basis hiervan hebben we toenmalig de FAQ gepubliceerd op de website. De Commissie heeft bevestigd dat de enige en juiste interpretatie van de voorwaarden van deze claim is dat

er geen zoetstoffen mogen toegevoegd zijn. Zoetstoffen zijn namelijk levensmiddelen die worden toegevoegd vanwege hun zoetkracht. Het is belangrijk dat ook bij verkoop business to business hierover duidelijk en correct gecommuniceerd wordt. Het niet respecteren van de claimsvoorwaarden is een vorm van oneerlijke concurrentie. De claim “zonder suiker” heeft striktere voorwaarden inzake de aanwezige suikers. De consument dient correct geïnformeerd te worden dat het product “gezoet met zoetstof x, y of z”, in plaats van in de eerste plaats de aandacht te vestigen dat er geen suikers toegevoegd worden, maar er wel natuurlijke suikers aanwezig zijn. De FAVV inspecteurs en controleurs werden hierop attent gemaakt worden in hun opleiding “claims”. Het is geen zaak van voedselveiligheid, maar het respecteren van de claimswetgeving is eveneens belangrijk.

Wat betreft business to business zien we dat sommige fabrikanten die claim soms gebruiken in hun communicatie die dan wordt overgenomen door de afnemer op het etiket maar hij zet de afnemer daardoor eigenlijk op het verkeerde been door die claim te suggereren. Het is daarom belangrijk dat de juiste informatie wordt doorgegeven, rekening houdend met de wetgeving. Volgens de interpretatie van de wetgeving. J. Potier voegt er aan toe dat ook al is de FIC-wetgeving enkel van toepassing op het product bestemd voor de eindgebruiker, is het belangrijk dat voor B2B ingrediënten niet bestemd voor de eindgebruiker de afnemer hierover correct en duidelijk wordt geïnformeerd als hij bepaalde claims niet mag maken op het etiket bestemd voor de consument (art 8 van de FIC-verordening).

Op de opmerking dat niet alle lidstaten de claimswetgeving gelijk interpreteren, antwoord B. Horion dat het eerder gaat om het niet correct toepassen door sommige lidstaten van de wetgeving die nochtans duidelijk is. Als er overheden zijn die daar anders over communiceren, zullen we hen daarop aanspreken.

C. Vinx verduidelijkt nog dat er een verschil is tussen de claim “zonder toegevoegde suikers” op etiketten en het begrip “zonder toegevoegde suikers” in de gebruiksvoorwaarden van zoetstoffen in de additievenverordening. Het gaat om twee aparte wetgevingen en dit is niet tegenstrijdig.

S. Laurysen zegt dat uit een onderzoek van vorig jaar is gebleken dat de wetgeving duidelijk is maar dat het niet zo duidelijk is wat de operatoren daarmee doen. Etiketten zijn dikwijls niet correct (in 4 van de 5 gevallen). Bedrijven zijn ook niet steeds akkoord dat ze hun etiket moeten aanpassen als we die opmerking maken, en bijvoorbeeld verwijzen naar het buitenland waar het zagezegd wel zou mogen. Informatie werd overgemaakt aan FAVV. Er kan dus nog beter gecommuniceerd worden aan de operatoren hierover.

I. Laquière vraagt de betrokken sectororganisaties om ook hun leden opnieuw hieraan te herinneren en verder te sensibiliseren.

4. Additieven in maaltijdvervangers, glutenvrije voeding en peutermelk (C. Vinx)

De descriptors voor categorie 13 worden aangepast aan de verordening 609/2013. Levensmiddelen die niet meer thuishoren in categorie 13, gaan er uit.

Er werd een ontwerp van “descriptor” ontwikkeld voor de nieuwe voedselcategorie “1.10 Milk based drinks and similar products intended for young children”, welke categorie “13.1.4. Other foods for young children” dan vervangt.

Met concrete productvoorbeelden wil de Europese Commissie de impact van de wijziging inschatten. Geen transfer extra toelatingen uit categorie 13 naar andere levensmiddelen categorieën zonder bewijs van nood.

Er is een optie om specifieke toelatingen te voorzien voor levensmiddelen verkocht met beweringen zoals glutenvrij of maaltijdvervanger. Tot nu toe zijn er geen concrete bepalingen weerhouden voor deze gevallen.

Input is nodig van de sector:

- Welke additievetoelatingen uit 13.1.4. zijn werkelijk nodig in “1.10 **melkdrank voor peuters**” om te vermijden dat levensmiddelen die nu op de markt zijn, illegaal zouden worden? Geef concrete voorbeelden van producten op de markt.
- Welke additievetoelatingen uit 13.3. zijn werkelijk nodig voor **maaltijdvervangers**, in welke gewone levensmiddelen categorieën waarin ze nog niet toegelaten zijn (16 desserts 12.5 soepen 7.2. banketbakkerswaren ...)? Geef concrete voorbeelden van producten op de markt.
- Welke additievetoelatingen uit 13.4. zijn werkelijk nodig, in welke **glutenvrije** levensmiddelen en zijn nog niet toegelaten via de betrokken gewone levensmiddelen categorie? Geef concrete voorbeelden van producten op de markt.

De bedoeling is niet om zomaar producten te verbieden maar dat kan wel het gevolg zijn als we geen input krijgen vanuit de sector. De volgende Europese werkgroepvergadering is op 9 november (*nvdv en nadien op 20 december*).

5. Wijziging van Verordening 178/2002 - General Food Law (ontwerp transparantie en duurzaamheid van het Europese systeem van de risico-evaluatie) (B. Horion)

Het betreft een ontwerpwijziging van verordening 178/2002 die werd gelanceerd begin 2018. Er hebben een aantal technische werkgroep *ad hoc* plaatsgevonden tussen juni en oktober (eerst ronde van de onderhandelingen is beëindigd daarmee. Op niveau van het Parlement zijn er definitieve adviezen bekomen van de Commissies AGRI, JURI en PECH. Advies van Comité ENVI wordt gestemd op 29 november. De Plenaire vergadering van het Parlement is wellicht in maart 2019. Als er geen akkoord in eerst lezing kan bereikt worden vóór de Europese verkiezingen van juni 2019, riskeert de aanneming van de verordening een grote vertraging op te lopen.

Op niveau van de Raad, wordt gewacht op de compromistekst van het Voorzitterschap (naar aanleiding van de laatste vergadering op 12 oktober). Mogelijks wordt nog een bijkomend overleg georganiseerd in november om de voorgestelde wijzigingen te bestuderen.

Inhoudelijke punten van het ontwerp:

- Hoofdstuk over communicatie van risico's: een algemeen communicatieplan invoeren om de samenhang en de duidelijkheid van de risicocommunicatie op Europees niveau tussen de verschillende lidstaten te verbeteren.
- Veranderingen met betrekking tot het bestuur van de EFSA:
 - o Raad van Bestuur: overgaan naar een vertegenwoordiging per lidstaat (in lijn brengen met het bestuur van de andere Europese agentschappen);
 - o Procedure voor de benoeming van de deskundigen in de panels: behoud van de centralisatie op niveau van EFSA.
- Advies van de EFSA over de dossiers vóór de indiening.
- Kennisgevingen van de studies uitgevoerd door de indieners van de aanvraagdossiers voor toelatingen voor gereguleerde stoffen. Dus gecentraliseerd register om zeker te zijn dat men over alle informatie over de veiligheid beschikt. Betreft zowel de firma's als de laboratoria die de studies uitvoeren. Zal ook van toepassing zijn op de laboratoria van de derde landen waarvoor er een akkoord is tussen de Europese Unie en die derde landen.
- Raadpleging van de betrokken partijen over de studies die de applicatiedossiers voor de toelating van gereguleerde substanties ondersteunen.
- Controles in de laboratoria die de studies uitvoeren (audits uitgevoerd door de Commissie).
- Verificatiestudies met een Europees budget van ongeveer 15 miljoen euro; wanneer er informatie ontbreekt of controverse is.
- Transparantie van de informatie in de applicatiedossiers. Principe nu is dat alles is confidentieel behoudens uitzondering. Dit wordt omgekeerd, alles wordt publiek, behoudens uitzondering.
- Laatste hoofdstuk: budgettair luik. Een substantiële jaarlijkse verhoging van 62 miljoen extra is voorzien (nu 80 miljoen). Er moet wel nog worden onderhandeld over het door de Commissie voorgesteld meerjarig financieringskader.

Fevia stelt dat de transparantie en confidentialiteit een heel gevoelig thema is. Het risico is groot dat het onderzoek en de productontwikkeling België en Europa verlaat en naar de VS verhuist.

B. Horion stelt dat die bezorgdheid deel uitmaakt van het Belgisch standpunt. Er zijn twee luiken: er is de informatie in de dossiers en er is het moment waarop die publiek wordt gemaakt. De tekst voorziet een publicatie op het moment van de indiening van de dossiers bij EFSA. Dat is heel vroeg in het proces. We denken dat daar weinig marge is tot versoepeling. We moeten dus proberen uitzonderingen te krijgen, bijvoorbeeld voor informatie die innovaties of commerciële strategieën zou blootleggen, uiteraard met uitzondering van informatie die relevant is voor de evaluatie van de veiligheid.

K Heylen uit namens Essenscia ook zijn bezorgdheid over het verplicht vrijgeven van (vertrouwelijke) informatie door de R&D-bedrijven, bijvoorbeeld m.b.t. beschermde processen die onder het mom van transparantie moeten worden vrijgegeven (zelfs als die geen betrekking hebben op de risico-evaluatie).

Er moet een evenwicht behouden blijven tussen de bedrijven die de R&D (innovatie) doen en deze die generische producenten in de handel brengen.

B.Horion stelt dat het een kwestie zal zijn van het Voorzitterschap en andere delegaties te overtuigen. Het is ook voor bijvoorbeeld de novel foods en de 'food improvement agents' een probleem.

Timing afronding van het ontwerp is moeilijk in te schatten. Ook het budgettaire aspect is dus nog niet rond.

6. Omkadering verkoop voeding voor medisch gebruik FSMP's (Isabelle Laquiere/Els Heyvaert/Amandine Darimont)

2018_10_saleFSMP_
AdvisoryCouncil.ppt

PPT-presentatie E. Heyvaert: in de zomer werd een derde consultatieronde gehouden met betrekking tot het ontwerp van MB (schriftelijke consultatie). Op basis van de opmerkingen werd de tekst herwerkt en voorgelegd aan de Minister (De Block) voor discussie en akkoord.

Overzicht aanpassingen

- Artikel 1: definities 'officina-apotheker' en 'diensten buiten ziekenhuizen'
- Art. 2: verkoop en/of aflevering wordt uitgebreid van 1° officina-apothekers met:
 - 2° erkende gezondheidszorginstellingen op basis van een medisch voorschrift aan geïnstitutionaliseerde patiënte;
 - 3° verpleegkundigen binnen zorginstellingen aan geïnstitutionaliseerde patiënten voor voedingsmiddelen toegediend via orale weg voor volwassenen, en om te voldoen aan de nutritionele behoeften ingeval van ondervoeding of risico op ondervoeding (niet geassocieerd aan andere ziekten of aandoeningen), of uitdroging of risico op uitdroging, of slikproblemen;
 - 4° de diensten buiten ziekenhuizen geregistreerd in overeenstemming met het koninklijk besluit van 15 november 2017 en op medisch voorschrift;
 - 5° de detailhandel, op voorwaarde dat het voedingsmiddelen betreft die toegediend worden via orale weg, voor volwassenen, bestemd om te voldoen aan de nutritionele behoeften ingeval van ondervoeding of risico op ondervoeding niet geassocieerd aan andere ziekten of aandoeningen.
- Art. 3. Een techniek voor communicatie op afstand, voor de verkoop en/of aflevering aan de eindgebruiker van voedingsmiddelen voor medisch gebruik is enkel toegelaten door officina-apothekers en de detailhandel zoals beschreven in artikel 2, 5°.

Na het akkoord van de Minister zal het MB Europees worden genotificeerd (TRIS-procedure), vervolgens wordt het nog eens voorgelegd aan de Adviesraad en zal het naar de Raad van State gaan voor advies.

Zolang het MB niet van toepassing is, blijft het huidige KB voor bijzondere voedingsmiddelen van kracht (verkoop uitsluitende via officina-apothekers). Publicatie midden 2019.

7. In het kort

7.1 Herbeoordeling van additieven en opvolging hiervan (C. Vinkx)

Calls for data: EFSA heeft tot nu toe meer dan de helft van de additieven gerevalueerd. Er zijn echter nog heel wat additieven te gaan. Momenteel zijn er heel wat opvolgingen van herbeoordelingen lopende en op de [website van de Europese Commissie](#) zijn er nu dus heel wat 'calls for data' geopend (informatie is nodig om de bestaande toelatingen te kunnen behouden). Momenteel zijn er oproepen voor een hele reeks additieven die onder andere gebruikt worden in levensmiddelen voor kinderen jonger dan 16 weken omdat EFSA daarvoor een aparte beoordeling moet maken (EFSA had dit luik eerder overgeslagen omdat ze eerst werk heeft gemaakt van een leidraad hiervoor).

- Call for scientific and technical data on the permitted food additive **processed Eucheuma seaweed (E 407a)**
- Call for technical and toxicological data on **tocopherol-rich extract (E 306), α -tocopherol (E 307), γ -tocopherol (E 308) and δ -tocopherol (E 309)** for uses in foods for all population groups including below 16 weeks of age
- Call for technical and toxicological data on **carrageenan (E 407)** for uses in foods for all population groups including infants below 16 weeks of age
- Call for technical and toxicological data on **calcium carbonate (E 170)** for uses as food additive in foods for all population groups including infants below 16 weeks of age
- Call for technical and toxicological data on **silicon dioxide (E 551)** for uses as food additive in foods for all population groups including infants below 16 weeks of age
- Call for technical and toxicological data on **ascorbyl palmitate (E 304(i))** for uses as food additive in foods for all population groups including infants below 16 weeks of age
- Call for technical and toxicological data on **acacia gum (E 414)** as a food additive for uses in foods for all population groups including infants below 16 weeks of age
- Call for technical and toxicological data on **starch sodium octenyl succinate (E 1450)** for uses as a food additive in foods for all population groups including infants below 16 weeks of age
- Call for technical and toxicological data on **sodium carboxymethylcellulose (E 466)** for uses as a food additive in foods for all population groups including infants below 16 weeks of age
- Call for technical and toxicological data on **pectin (E440i) and amidated pectin (E 440ii)** for uses as food additives in foods for all population groups including infants below 16 weeks of age
- Call for technical and toxicological data on **xanthan gum (E 415)** for uses as a food additive in foods for all population groups including infants below 16 weeks of age
- Call for technical and toxicological data on **guar gum (E 412)** for uses in foods for all population groups including infants below 16 weeks of age
- Call for technical and toxicological data on **locust bean gum (E 410)** for uses in foods for all population groups including infants below 16 weeks of age
- Call for technical and toxicological data on **lecithins (E 322)** for uses in foods for all population groups including infants below 16 weeks of age

In het geval van siliciumdioxide gaat de vraag ook over nanopartikels.

Er is voor nog veel meer additieven opvolging nodig, bijvoorbeeld voor glutamaten, ...

Verdere opvolging na indiening van gevraagde gegevens:

- Voor sorbaat werd er een toxicologische studie opgeleverd die voor advies aan EFSA overgemaakt werd.
- Voor titaandioxide werden gegevens over specificaties, namelijk over nanopartikels (partikelgrootte), opgeleverd. De Commissie heeft deze met een vraag voor advies aan EFSA overgemaakt. Opmerking: het EFSA advies "Evaluation of four new studies on the potential toxicity of titanium dioxide used as a food additive (E 171)" heeft geen direct gevolg. De opvolging van de herbeoordeling gaat verder zoals gepland.

Gepubliceerde verordeningen:

- Verordening (EU) 2018/1481 van de Commissie van 4 oktober 2018 tot wijziging van de bijlagen II en III bij Verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad en van de bijlage bij Verordening (EU) nr. 231/2012 van de Commissie wat **octylgallaat (E 311) en dodecylgallaat (E 312)** betreft, is van toepassing vanaf 25 oktober 2018: dan mogen deze additieven niet meer gebruikt worden. Voor levensmiddelen waarin de additieven eerder gebruikt werden, is er slechts een overgangperiode tot 25 april 2019. Let op: ook gebruik in aroma's valt onder deze verordening!

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1539614894274&uri=CELEX:32018R1481>

- Verordening (EU) 2018/1472 van de Commissie van 28 september 2018 tot wijziging van bijlage II bij Verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad en van de bijlage bij Verordening (EU) nr. 231/2012 van de Commissie wat **cochenille, karmijnzuur, karmijn (E 120)** betreft, is van toepassing vanaf 23 oktober 2019. Dan mag enkel nog E120 dat voldoet aan de strengere specificaties verkocht en gebruikt worden. En dan mag de naam cochenille niet meer gebruikt worden.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1539614894274&uri=CELEX:32018R1472>

Ook gepubliceerd (andere dan herbeoordelingen):

- Verordening (EU) 2018/1497 van de Commissie van 8 oktober 2018 tot wijziging van bijlage II bij Verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad wat **levensmiddelen-categorie 17** en het gebruik van levensmiddelenadditieven in voedingssupplementen betreft

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1539614894274&uri=CELEX:32018R1497>

- Verordening (EU) 2018/1461 van de Commissie van 28 september 2018 tot wijziging van bijlage II bij Verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad en van de bijlage bij Verordening (EU) nr. 231/2012 van de Commissie wat het gebruik van **licht gesubstitueerde hydroxypropylcellulose (L-HPC)** in voedingssupplementen betreft: toelating nieuw additief

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1539614894274&uri=CELEX:32018R1461>

Publicatie interpretatietekst plantenextracten die rijk zijn aan bestanddelen die een technologische functie vervullen: er werd een consensus bereikt tussen de Europese Commissie en de Lidstaten. Die hebben eerdere statements bevestigd m.b.t. de interpretatie in 2006 voor spinazie-extract in worsten en de interpretatie in 2010 m.b.t. gefermenteerde groentebouillon gebruikt omwille van additievenfuncties. Daarvan werd bevestigd dat het additieven zijn, dus gebruik is enkel toegelaten als daarvoor een vergunning als additief is opgenomen in de additievenverordening. Het kan ook gaan om een wijziging van specificaties van reeds bestaande additieven. Er zijn ook allerlei andere zaken op de markt. Voor andere groenten- en kruidenextracten geldt hetzelfde principe. Dit geldt ook voor deze extracten als ze gebruik worden omwille van andere additievenfuncties! De benaming (concentraat of extract) van deze geëxtraheerde producten doet er niet toe, als ze gebruikt worden voor de additievenfunctie (en een component aanleveren die functioneel is als additief) zijn het additieven. In het geval van aroma's die omwille van een additievenfunctie worden gebruikt, geldt de additievenwetgeving. De additievenwetgeving sluit aroma's enkel uit van deze wetgeving voor zover ze niet als additief worden gebruikt! Als ze gebruikt worden omwille van een additievenfunctie 'mag men ze niet etiketteren als aroma's en mag men niet beweren dat het gebruik legaal is tenzij het gebruik conform is aan de positieve lijst, gebruiksvoorwaarden en specificaties van de additievenwetgeving! (nvdv: de vertaalde Europese tekst is intussen opgenomen in de [vaak gestelde vragen](#) op de website van FOD VVVL).

7.2 Drinkbaar water, herziening van richtlijn 98/83/EG (B. Horion)

Het ontwerp doorloopt de wetgevingsprocedure bij het Europees Parlement en de Raad. Het Parlement is rond met de discussies (Comité ENVI gestemd in september ; stemming in plenaire vergadering op 23/10). De Raad heeft nog meer tijd nodig.

Een aspect (zie vorige vergadering) van het voorstel is de impact voor de sector van de incoherenties van sommige bepalingen tegenover de voedingswetgeving (HACCP) en op het vlak van de controlefrequentie. Initieel voorstel was een sterk verhoogde frequentie tegenover de actuele frequentie. In het laatste voorstel van het Voorzitterschap werd die frequentie weer verlaagd (bijna in lijn met voorheen). Frequentie berekend volgens het volume water dat wordt gebruikt. Voor de voedingsbedrijven is de richtlijn enkel van toepassing op zelf geproduceerd water (eigen putten, recyclage, regenwater, ...). Voor bedrijven die veel water nodig hebben in het productieproces kan het gaan om een enorm aantal analyses. Binnen de raad is België geïsoleerd om het Voorzitterschap en de andere lidstaten te doen inzien dat er incoherenties zijn tussen de

nieuwe bepalingen wat betreft de voedingssector. Het is een richtlijn die eerder gefocust is op de productie van drinkwater voor distributie.

B. Horion vraagt aan de sector om indien mogelijk hun contacten in andere lidstaten aan te spreken over en te sensibiliseren omtrent deze problematiek.

Het is waarschijnlijk dat het dossier pas zal worden afgehandeld in de volgende legislatuur (volgende Parlement en Commissie).

K. Heylen vraagt of de richtlijn samen in het kader van 'water framework' wordt behandeld, samen met richtlijn drinkwater? En is voorzien om ook actieve substantielimieten te bediscuteren (vb pesticiden, zware metalen, ...)?

B. Horion: het betreft een apart dossier dat weliswaar voortvloeit uit het Europees initiatief m.b.t. de beschikbaarheid water en de modernisering van de wetgeving. Alle normparameters liggen op tafel (basis zijn de OMS-limieten).

7.3 Vragen en antwoorden (FAVV- FOD) over het gebruik van cannabis sativa L. en cannabinoïden (zoals cannabidiol) als of in voedingsmiddelen (I. Laquière – J. Pottier)

FAVV-FOD hebben een lijst opgesteld met veelgestelde vragen, die in de komende weken zal gepubliceerd worden op de website (stadium van vertaling). De laatste maanden hebben we een groot aantal vragen ontvangen inzake het gebruik van cannabidiol extract in levensmiddelen (in het bijzonder voedingssupplementen. CBD (cannabidiol) en cannabis extracten kunnen niet op de markt gebracht worden als levensmiddel gezien ze beschouwd worden als novel foods.

Er bestaat inderdaad geen bewijzen van een significante consumptie als voedingsmiddel/voedingsingrediënt in de Europese Unie voor 15 mei 1997. Deze novel food status geldt zowel voor het extract als dusdanig (van de gehele plant, van plantendelen zoals stengel, bladeren of bloemen) en voor producten waaraan dit extract wordt toegevoegd als ingrediënt (zoals hennepzaadolie), onafhankelijk van het type extract (alcoholisch, CO₂ kritische extractie of verkregen via een ander proces). Synthetisch verkregen cannabidiol wordt eveneens beschouwd als novel food. De graad van verdunning in het eindproduct (hennepzaadolie met toegevoegd cannabidiol extract) heeft geen invloed op de novel food status. De novel food status geldt voor gans de Europese Unie.

Voor novel foods worden er geen afwijkingen voorzien op het KB Koninklijk Besluit van 29 augustus 1997 betreffende de fabricage van en de handel in voedingsmiddelen die uit planten of uit plantenbereidingen samengesteld zijn of deze bevatten. Ter herinnering, Cannabis sativa L. staat op lijst 1 "Gevaarlijke planten die niet als of in voedingsmiddelen mogen gebruikt worden" in bijlage bij dit Koninklijk Besluit.

Als er nog bijkomende vragen zijn, kunnen die nog in laatste instantie toegevoegd worden aan de lijst. De FOD krijgt vragen van alle mogelijke kanten, bedrijven, journalisten, associaties (zoals British Cannabis Association), ...

J. Pottier vestigt ook nog de aandacht op de andere bestaande wetgevingen (geneesmiddelen, cosmetica), naast de novel food wetgeving. Binnenkort zal hierover een leidraad (uitgewerkt door de gemengde commissie binnen het FAGG) worden gepubliceerd.

7.4 Evolutie Novel food toelatingsaanvragen en notificaties traditionele producten van derde landen / aanvragen artikel 4 (J. Pottier -I. Laquière)

Korte samenvatting van de aantallen: tot op heden werden 96 dossiers voor novel foods ingediend. In 10 maanden werd ongeveer de helft van de aanvragen ingediend dan de afgelopen 20 jaar. 8 daarvan werden ingetrokken, 3 werden niet als geldig beschouwd (vallen onder andere wetgeving: additieven). Dus 85 indieningen, waarvan 18 traditionele producten van derde landen. Het is belangrijk om zo goed mogelijk de leidraad van EFSA te volgen bij de samenstelling van het dossier, om vertraging van het dossier te voorkomen (vraag naar bijkomende informatie). 5 art 10 zijn beëindigd, 20 zitten in het stadium van risk assessment, 25 onder suitability check van EFSA, 17 zijn nog in de validatiefase. De samenvattingen van de gevalideerde dossiers (als geldig beschouwd maar nog niet geëvalueerd door EFSA) worden gepubliceerd op de website van de COM: https://ec.europa.eu/food/safety/novel_food/authorisations/summary-ongoing-applications-and-notifications_en

De officiële novel food status van de consultatievragen (procedure art 4) wordt gepubliceerd op de website van Com onder: https://ec.europa.eu/food/safety/novel_food/consultation-process_en

7.5 Procescontaminanten en milieucontaminanten: feedback van de EC working group (S.Korati)

- **Acrylamide:** De monitoringsaanbeveling wordt nog steeds besproken binnen de Commissie. Wat de discussies over de maximumgehalten betreft, zal de Commissie de EFSA vragen om de gehalten voor levensmiddelen voor zuigelingen en peuters te analyseren.

Andere contaminanten

Momenteel lopen er twee raadplegingen van de exploitanten tot 2 november:

- **3 MCPD - GE**

- 3 MCPD voor plantaardige oliën, voedingsmiddelen en graanproducten voor zuigelingen en peuters, zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding, ...
- GE (glycidylesters) voor visolie

Fevia: Liprobel heeft zijn opmerkingen gestuurd (die aansluiten bij die van FEDIOL) en de FOD Volksgezondheid gecontacteerd. De sector is voorstander van één enkele norm voor alle plantaardige oliën.

- **Perchloraat**

Voor fruit, groenten, infusies, thee, zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding, babyvoeding. Opmerking A. De Craene: de normen voor perchloraat zijn niet steeds haalbaar voor groenten en fruit, gelet op mogelijke contaminatie vanuit de gebruikte meststoffen. Daarom blijven we aandringen op normen voor de meststoffen, of op zijn minst een duidelijke inhoud-etikettering voor meststoffen!

S. Korati zal dit doorgeven aan de Dienst Meststoffen.

7.6 Feedback van de Europese vergadering “Joint meeting of stakeholders and Member States competent authority experts on front-of-pack nutrition labelling”

J. Pottier: Zie de vorige vergaderingen van de Adviesraad. Een derde vergadering van deze gezamenlijke werkgroep van de bevoegde autoriteiten en de belanghebbende partijen werd georganiseerd op 22 oktober.

Die besprekingen hebben betrekking op drie aspecten die zijn opgenomen in artikel 35 van verordening nr. 1169/2011:

- de uitwisseling van informatie met de lidstaten en de belanghebbende partijen;
- het rapport dat de Europese Commissie moet voorleggen over het gebruik van aanvullende uitdrukings- en presentatievormen, over de gevolgen daarvan voor de interne markt en over de wenselijkheid van verdere harmonisatie van die uitdrukings- en presentatievormen;
- de uitvoeringshandelingen tot vaststelling van de toepassingsmodaliteiten van artikel 35 waarvoor de Commissie moet zorgen.

Een van de agendapunten van “Joint meeting” was precies gewijd aan de bespreking van de criteria van artikel 35 van verordening 1169/2011 betreffende alternatieve vormen van voedingswaarde-etikettering. Die systemen moeten bijvoorbeeld in overeenstemming zijn met de voedingsaanbevelingen. De criteria waarop ze gebaseerd zijn, moeten in overeenstemming zijn met de voorwaarden voor het gebruik van voedingsclaims.

Die systemen moeten gebaseerd zijn op consumentenstudies met een robuuste en gevalideerde methodologie. Bovendien moet in de verschillende lidstaten waar die systemen worden ontwikkeld op een transparante manier overleg worden gepleegd met de bevoegde autoriteiten en de consumentenorganisaties.

Er werden ook studies over de evaluatie van bestaande systemen gepresenteerd. De Nutri-Score blijkt van de geteste systemen het meest doeltreffende systeem om de consument in staat te stellen om gezondere keuzes te maken, in het bijzonder bij de meest achtergestelde bevolkingsgroepen.

De presentaties zullen beschikbaar zijn op de website van de Commissie:

https://ec.europa.eu/food/expert-groups/ag-ap/adv-grp_fchaph/wg_2018_en

Begin volgend jaar zou er een nieuwe vergadering georganiseerd moeten worden.

Het rapport van de Europese Commissie over alternatieve vormen van voedingswaarde-etikettering zou in de komende maanden gepubliceerd moeten worden, waarschijnlijk begin 2019. Het zal niet alleen betrekking hebben op aanvullende vormen van voedingswaarde-etikettering die onder artikel 35 vallen, maar ook op systemen die vallen onder verordening nr. 1924/2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims, zoals de Nutri-Score. Het rapport van de Commissie zal vergezeld gaan van het rapport van het Joint Research Center, dat een stand van zaken zal opmaken van de huidige situatie op Europees en internationaal niveau.

7.7 Herziening van de Belgische wetgeving: stand van zaken (KB 08/01/1992 voedingswaarde-etikettering en KB 13/09/1999 etikettering)

- KB 08/01/1992 voedingswaarde-etikettering: naar het kabinet Ducarme gestuurd voor adviesaanvraag aan de Raad van State;
- KB 13/09/1999 algemene etikettering (FOD Economie): naar het kabinet Peeters gestuurd ter ondertekening door de drie betrokken ministers (Ducarme en De Block).

8. Komende evenementen, conferenties en workshops

- 23 oktober 2018: [Symposium Contractueel Onderzoek “Diergezondheid: van ei tot kip”](#)
- 4 december 2018: [14de symposium van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV](#): Gebruik van 'Big data' in de voedselketen
- 6 december 2018: [Symposium Plantentoxines](#)

Ter informatie, alle informatie van de derde EFSA-conferentie van 18 tot 19 september 2018: in Parma - Science/Food/Society- is beschikbaar op de website van EFSA: <https://conference.efsa.europa.eu/>

9. Varia

9.1. Delen documenten via SharePoint (Ph. Hocepied/E. Heyvaert)

FOD is bezig met de creatie van een SharePoint site voor de leden van de adviesraad waarop alle informatie van de vergaderingen zal ter beschikking worden gesteld (verslagen, bijlagen, presentaties, ...). Een van de komende dagen zullen de leden een mail krijgen met een link.

Een aantal leden heeft reeds een toegang tot andere sharepointsite van de FOD en heeft dus al een login mailadres en password. Van wie nog niet in de lijst staat, hebben we nog enkele gegevens ingevoerd (telefoon, e-mail, taal). ICT maakt dan een paswoord aan. De gebruiker kan dit zelf niet wijzigen, dus goed onthouden is de boodschap.

9.2. Data vergaderingen adviesraad 2019

- 26 februari
- 4 juni
- 22 oktober

Telkens van 14 tot 16.30 uur

VOLGENDE VERGADERING: 26 FEBRUARI 2019 OM 14.00 UUR

Aanwezigheidslijst

Membres du Conseil consultatif / Leden van de Adviesraad	Effectif / Effectief	X - V	Suppléant/ Vervanger	X - V
Président / Voorzitter	Mortier Philippe	V		
Responsable du service Alimentation -Verantwoordelijke van de dienst Voedingsmidde	Berthot Carl	X		
AFSCA - FAVV	Moons Emmanuelle	X	Maudoux Jean-Philippe	
SPF Economie - FOD Economie	Ogiers Luc		Bastin Valérie	X
Secteur de la fabrication d'aliments pour animaux - Sector van de productie van diervoeders				
BEMEFA/APFACA	Dejaegher Yvan		D'Hooghe Katrien	
Secteur de la production agricole - Sector van de landbouwproductie				
Boerenbond	Claeys Herman	X	Vanoirbeek Luc	
Fédération Wallonne de l'Agriculture (FWA)	Granados Ana		Carlier Maryvonne	V
Algemeen BoerenSyndicaat vzw (ABS)	Depraetere Guy		De Busschop Koen	
Industrie alimentaire - Voedingsindustrie				
FEVIA	Bresseleers Guido	X	Jacobs Kathleen	X
FEVIA	O'Sullivan Maureen		Hallaert Johan	V
FEVIA	Vandewaetere Bart		Sermes Maud	X
Compléments alimentaires - Voedingssupplementen				
BACHI Vzw (E) // NAREDI (S)	Marc Gryseels	X	Gouder de Beauregard Anne-Christine	
Industrie chimique - Chemische nijverheid				
Essencia - DETIC	Van de Meerssche Eric		Heylen Kevin	X
Commerces et distribution - Handel en distributie				
Comeos	Hemdane Sami	X	De Greve Nathalie	
Unizo	Bert Véronique	V	Ardies Luc	
FVPHouse // Fédération nationale des bouchers, charcutiers et traiteurs de	Cattoor Nele		Pottier Jean-Luc	
Verbond van Belgische Tuinbouwcoöperaties (VBT)	De Craene Ann	X	Lies Elsen	
Horeca				
Bemora	Terry Stijn		Hemdane Sami	X
FED. Ho.Re.Ca Bruxelles-Brussel // VZW Navefri - Unafri ASBL	Tomaz Paulo		Lefèvre Bernard	
Représentants des consommateurs et des organisations familiales - Verbruikersorganisatie				
Test-Achats - Test-Aankoop	Laurysen Sigrid	X	Bonnewyn Stéphanie	
Test-Achats - Test-Aankoop	Van den Broeck Aline		Vandenbroucke Joost	
AB-REOC - BV-OECO	Muraille Billy-Ray	X	De Cort Leen	
O.N.E. // Kind en Gezin	Claes Nathalie		Quintelier Sigrid	
Protection de l'environnement - Milieubescherming				
Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen // Biowallonie Asbl	Bienstman Mathias		Groga Philippe	
SPF Santé publique - FOD Volksgezondheid				
Expert	Horion Benoît	X		
Expert	Darimont Amandine	X		
Expert	De Pauw Katrien			
Expert	Korati Safia	X		
Expert	Fiolet Thibault	X		
Expert	Laquiere Isabelle	X		
Expert	Pottier Jean	X		
Expert	Vinkx Christine	X		
Expert	Meunier Joëlle			
Expert	de Clock Dominique			
Expert	Lardinois Kelly			
Expert	Dumont de Chassart Quentin			
Expert	Heyvaert Els	X		
Expert	Doughan Laurence	X		
	Hocepiéd Philippe	X		
	Van Nevel Johan	X		
Relations internationales	Kubina Anna	X		
Cabinet - Kabinet Maggie De Block	Lecok Harmen			
Cabinet - Kabinet Maggie De Block	Legroe Peter			
Cabinet - Kabinet Denis Ducarme	Bolle Fabien			
Invité du 23 octobre 2018	Van Stichel Elien (BFA / KVB	X		
X = Présent- Aanwezig				
V = Excusé - Verontschuldigd				